

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Jo Bjarte Tømmerbakke	FA-F30	22/81

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
013/2022	Kommunestyret	PS	31.03.2022

Busetting av flyktninger i Modalen kommune 2022

Forslag til vedtak:

Kommunestyret i Modalen vedtek å busette inntil 20 flyktningar i 2022.

Kommunestyret i Modalen vedtak å gje 20 000 kr til Røde Kors i samband med den humanitære situasjonen i Ukraina

Saksopplysningar:

Kommunestyret i Modalen er rysta over Russland sitt brutale militære åtak på Ukraina, og tek avstand frå og vil fordømme Russland sin aggresjon. Angrepet fører til svært dramatiske og tragiske konsekvensar for heile befolkninga i Ukraina, og er eit alvorleg brot på folkeretten.

Kommunestyret støttar alle handlingar som kan føre til ein rask og fredeleg slutt på krigen, der Russland trekkjer seg ut av Ukraina og viser respekt for folkeretten.

Me tenkjer på alle dei uskuldege som vert råka av krigshandlingane og som dagleg vert såra, kjenner på redsel, usikkerheit og sjølvsgt alle liva som går tapt på båe sider.

Denne totalt meiningslause handlinga som krig er, har sendt millionar av menneske på flukt. Difor vil Modalen kommune høgst sannsynleg motta flyktningar i tida som kjem, og kommunestyret oppmodar alle om å vera inkluderande, vise omsorg og vera eit medmenneske for desse.

Bakgrunn

Mange menneske har flykta frå Ukraina sidan Russland sin invasjon i februar i år. Dette er den største massefluksituasjonen Europa har sett sidan den andre verdskrigen. Ein bereknar at 12 millionar menneske vil trenge naudhjelp og beskyttelse internt i Ukraina, medan meir enn 4 millionar kan bli drivne på flukt frå Ukraina innan kort tid.

Dei humanitære følgene er dramatiske i Ukraina og i nabolanda. Dei store flyktningstraumane ut av Ukraina legg betydeleg press på landa omkring. Desse har fått skryt frå FN for å ha stilt opp med ein rask og effektiv beredskap for mottak av flyktningane. Samstundes er dei heilt avhengige av at resten av Europa medverkar.

I Noreg er det stadig aukande inntomstar av ukrainske flyktningar. Det er vedteke at ukrainske statsborgarar skal få mellombels, kollektivt vern. Dette er eit særskilt løyve i utlendingslova § 34 som kan nyttast i ein massefluktsituasjon.

Denne ekstraordinære situasjonen gjer det naudsynt å auke kapasiteten for eit mogleg stort tal på inntomstar av flyktningar til Noreg. Det er framleis uvisst kor stort behovet for busetting blir i år, men det er venta at talet på ukrainske flyktningar aukar i vekene og månadane framover.

I 2015 gjorde kommunane ein formidabel innsats med busetting og kvalifisering av dei store flyktninginntomstane frå Syria og andre land. I tida framover vil kommunane nok ein gong spele ei heilt avgjerande rolle i korleis Noreg som nasjon vil kunne handtere denne krevjande situasjonen. Det er i kommunane at flyktningane skal bu og få kvardagen attende. Talet på busettingsplassar i kommunane, og kor raskt kommunane kan gjere desse tilgjengelege, er derfor heilt avgjerande. IMDi oppmodar derfor alle kommunar i landet om å busette flyktningar i 2022.

Det vil særleg vere kvinner, barn og eldre flyktningar som kjem frå Ukraina. Det er viktig at kommunen no legg planar for å bygge opp tenesteapparatet for fleire flyktningar frå Ukraina og andre land. Dette dreier seg om både bustader, helsetenester, introduksjonsprogram, barnehageplassar og skule.

Hausten 2021 oppmoda IMDi 212 kommunar om å busette til saman 5 500 flyktningar i 2022. Dette var før krigen i Ukraina braut ut. Krigen i Ukraina har ført til at behovet for busetting har stege monaleg. IMDi varsla alle kommunane i landet om dette i brev datert 4. mars. Dei nyaste prognosane viser at behovet for busetting i 2022 er berekna til å vere om lag 35 000 personar. Inkludert i dette talet er 400 einslege mindreårige. IMDi har i samråd med KS fordelt dette talet på alle kommunar i landet.

Talet som ligg til grunn for denne nye oppmodinga inneber ein auke på kring 30 000 busettingsplassar. Dette talet er samstundes usikkert på det noverande tidspunktet. Vi veit ikkje kor lenge krigen i Ukraina vil vare, eller kor mange som vil komme til Noreg, verken på kort eller på lengre sikt. Samstundes legg ein til grunn at inntomstane blir store. Tilkomstar som kan følge av ein solidaritetsordning mellom dei europeiske landa er ikkje inkludert i prognosane på det noverande tidspunktet.

Vurdering

Modalen kommune er av IMDi oppmoda om å busette til saman 20 flyktningar i 2022. IMDi bed om tilbakemelding helst innan 31. mars 2022.

Kommunen har den siste veka kartlagt ledige kommunale bustader, samt oppfordra innbyggjarane til å melde inn ledige husvære som dei ynskjer å leige ut til dette føremålet. Totalt 4 stykker har meldt inn til kommunen at dei har husvære å leige ut. Kommunen har sjølv ein ledig kommunal bustad. Dette gjer at kommunen pr dags dato har nok kapasitet til å kunne busette 20 flyktingar, slik ein vert oppmoda til.

Når det gjeld skule og barnehage vil kommunen ha kapasitet til å ta imot begge stadar dersom det er

born blant dei som kommunen blir bedt om å busette. Dette kan krevje oppbemanning av personell i høve kor mange born som kjem. Dette gjeld og i høve til vaksenopplæring i mellom anna norsk for vaksne flyktningar, som ein ikkje har tilsett personell til på noverande tidspunkt.

Styresmaktene forstår at dette er ein utfordrande situasjon også for kommunane. IMDi har stønadsordningar som blir utløyste for personane som kommunen skal busette. Det skal legges til rette for at kommunen skal kunne auke kapasiteten i tråd med behovet.

Personar som får mellombels, kollektivt vern er i målgruppa for busetting med offentlig hjelp, og vert busette etter avtale mellom IMDi og kommunen på same måte som andre flyktningar. Opphaldsløyva dannar grunnlag for rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram i samsvar med integreringslova, så lenge flyktningen er busett etter avtale mellom kommunen og IMDi. Busettinga av ukrainske flyktningar utløyer dermed ordinært integreringstilskot.

Aktuelle tilskot:

Kommunar som buset flyktningar, får utbetalt integreringstilskot. Tilskotet blir utbetalt etter at flyktningen er busett. Tilskotet skal medverke til at kommunane arbeider aktivt med busetting og integrering slik at flyktningane kjem i arbeid, forsørger seg sjølve og deltar i samfunnet så raskt som mogleg.

Det er ulike satsar for tilskot, avhengig av i kva kategori ein person blir busett i år 1:

-integreringstilskot einslege vaksne kr 234 900 per år

-integreringstilskot vaksne og barn i familiar kr 189 400 per år

-integreringstilskot einslege mindreårige kr 182 300 per år

-barnehagetilskot, barn 0—5 år kr 27 100 per år

-eldretilskot, fylt 60 år ved busetting kr 176 000 per år

Det er og særskilte tilskotsordningar for kommunar som buset einslege mindreårige eller flyktningar som har eit særskilt behov for oppfølging og tilrettelegging. Kommunar kan og få tilskot for vaksne innvandrarar som har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Konklusjon

Rådmannen tilrår at kommunestyret i Modalen kommune følg oppmodinga frå IMDi og gjer vedtak om å kunne busette inntil 20 flyktningar i 2022. Kommunen si kartlegging av ledige kommunale og privateigde husvære viser at det er ledig kapasitet til slik busetting. Kommunen vil og ta kontakt med aktuelle nabokommunar for å prøve å få til eit samarbeid om flyktningekonsulent og vaksenopplæring, då kommunen ikkje har denne ressursen i dag. Ved førre busetting av flyktningar i 2015/2016 samarbeidde Modalen med Masfjorden kommune om ein slik ressurs for oppfølging av flyktningane.

Kommunestyret - 013/2022

KS - behandling:

Ordfører og rådmannen orienterte om saka og svara på spørsmål.

Håvard Engeseth låg fram forslag om å auke tilskotet til Røde Kors frå 20000 kr til 50000 kr.

Ordfører tok Engeseth sitt framlegg opp til votering. Samrøystes vedteke

KS - vedtak:

Kommunestyret i Modalen vedtek å busette inntil 20 flyktningar i 2022.

Kommunestyret i Modalen vedtak å gje 50 000 kr til Røde Kors i samband med den humanitære situasjonen i Ukraina

Vedlegg:

Ny oppmoding 2022 - Modalen kommune